

DIENOS ŽINIUS

r. 8 /27/ II metai

Glaserbach, 1946 m. vasario 26 d.

SOVIETŲ RUSIJA IR KAPITALISTINIS

PASAUOLIS

Ko nori Rusija?

New Yorkas, vasario mėn. 25 d. - "New York Times" idėjo vokiškai, pavadinta "Ko nori Rusija?". Šiame straipsnyje svarstoma Sovietų užsienio politika. "Kiekviena diena", sako laikraštis, "pasaulyje iškyla esmingiausi politiniai klausimai. Vienas jų - santykiai tarp JAV, Did. Britanijos ir Kinijos su Sovietų Rusija. Šiuo klausimu yra trys teorijos.

Pirmoji teorija: dabar tie rusų vyriausybė tęsia caro laikais pradėtus imperialistinius tikslus, kurie bus prieštami visomis galimomis kryptimis, iki šie tikslai bus jėga sulaukyti.

Antroji teorija: Stalino režimas atstovauja nuomonei, kad pasaulis negalės būti iš vienos rusų komunistinės, ar kitos kapitalistinės arba kaip ir social-kapitalistinės. Šitokios galvosios pasekmė būtų skantis istorinio karo pradėjimas, kuriame kovotų dvi didžiosios ekonominės sistemos.

Trečioji teorija: rusų noras apsisaugoti. Jei ši teorija pasirodytų tikra, tai Did. Britanija ir JAV turėtų tai remti ir užtikrinti Sovietų Sąjungos saugumą. Tai, žinoma, reikėtų, kad tos valstybės sutiktų su visais rusų daromais pasiūlymais. Savime suprantama, kad Mandžiūrijos aneksija ar kontrolė, lygiai kaip ir rusų viešpatavimas ir valdymas, Kinijoje neturėtų nieko bendro su visų suminėto saugumo problema. Mūsų tikslas - išsiaiškinti ir išsiaiškinti santykius su Sovietų Rusija.

Komunistų partija, kaip ir kitos politinės organizacijos, turi pasisakyti kai kurias išvadas. Juos vadai, turbūt, abejoja, ar jie išsilaikytų valdžios viršūnėje, iškilus laujan karui, kuris jau valdomas tautos istamtu į amžiną vargą. Abi pusės turi parodyti daug gerės valios, kad išvengtų dviejų ekonominių sistemų konflikto."

ŽINIOS IŠ TARYBES

Brošiūra apie vokiečių repatriaciją

"Tiesos" leidykla Vilniuje perėjusi metu ruošė išleido 16 psl. agitacinę brošiūrą "I Tarybė". Joje sušėti straipsniai vertimai iš maskviškos "Pravdos". TSRS Liaudies Kompartijos Tarybos igaliotinio tarybinio piliečio iš Vokietijos ir josios okupuotą kraštą repatriacijos reikalams generolo pulkininko F. I. Gelikovo pareiškimas, jo interviu "Tass" korespondentui apie tarybinio piliečio repatriacijos eigą ir kitkas. Šios brošiūros viena pagraiža liečia tiesioginiai ir mus. Joje rašoma: "Be to, galima paminėti dar kitą klausimą: angli ir amerikiečių Vokietijos okupacijos zonose, o taip pat Italijoje ir Norvegijoje yra stovyklos, kuriose susibūrę tarybiniai piliečiai iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos, o taip pat ir iš vakarinių Ukrainos ir Baltarusijos sričių. Ne ilgiais duomenimis šiose stovyklose yra apie 150.000 žmonių; taip pat sužinota, kad kai kur šių stovyklų viršininkais yra asmenys, aktyviai bendradarbiauję su vokiečiais. Daugelis jų ejo vokiečių armijoje vadu pareigais." Toliau: "Šiose stovyklose esančių asmenų repatriacija susijusi su ypatingais sunkumais. Ryšium su susitarimais dėl repatriacijos, kiekvienos šiuos interesus pasirašiusios valstybės karinės valdžios organai turi teikti repatriacinėms komisijoms išsamią informaciją apie visas stovyklas, kur yra tos šalies piliečiai. Tačiau prieštaraujant šiam išsipareigojimui, tokia informacija tarybinėms repatriacijos organams nebuvo laiku pateikiama. Taip pat pasitaiko, kad repatriacijos kariuomenės, norintiems lankyti ir atstatyti stovyklas daromos kliūtys iš vietinės sąjungininkų karinės valdžios atstovų pusės."

Priešrinkimines nuotaikas Lietuvoje

Vilnius. - "Izvestijos" pranešimu prieš rinkimus Vilniaus krašte vyksta ūkininkų ir inteligentų mitingai ir susirinkimai, sąryšyje su maršalo Stalina priešrinkimine kalba, giliai sujaudinusia Tarybų Lietuvos dirbančiuosius. Visi pasišaudo greitam užgydyti karo padarytas žaizdas ir paversti Lietuvą į žydinčią tarybų respubliką.

Kaip veikia mokyklos

Lietuvoje jaučiamas didelis mokytojų trūkumas, ypač gi pradinėse mokyklose, kur mokytojų būja trijų - keturių klasių gimnazistai. Taip pat trūksta ir gydytojų. Vyriausybės įsakymu, 40 medicinos studentų išleista gydytojais. Trūksta ir profesūros universitetuose. Daugumoj profesorai būna asistentai ir gimnazijų mokytojai.

Kauno apskrityje pradžinių mokyklų inspektoriumi yra T. Šuravinas. Geriausiai veikia mokykla, pagal Vilniaus radiją, yra Sargėnų (prie Kauno), kurios vedėju yra Juozas Norkus. Išėmą yra džiūs mokyklos vedėjas Jaikovskis už gerą priešrinkiminę veiklą gavęs karvą.

KINIJA PERORGANIZUOJA KARIUOMENĘ

Čiunkingas, vasario 25 - Reuters pranešimu, vakar Čiunkinge buvo pasirašyta sutartis, pagal kurią komunistų ir tautinių grupių kariniai sujungti į vieną junginį. Sutartis numato armijos didinti pakelti iki 300 - 400 divizijų (į 20 armijų). Šiai kariuomenei vadovaus generališsimus Čaikaišekas. Šiuo metu kinų komunistų armijoje randasi 1.200.000 vyrų ir apie 2.220.000 milicijos.

NUTRŪKO BENDRADABIAVIMAS

"Daily Ekspres" pranešimu, karinė JAV vadovybė uždraudė Anglijai perduoti naujai pasiūlytus atomo tyrimų rezultatus, nes šiuo metu Anglija tuo pačiu atsilyginti negalinti. Britų bandymai sustoję dėl specialistų trūkumo; taip pat sustojęs Bergsire bandymo stoties įrengimas. Plutono ir urano (ir 235) negavimas iš Amerikos taip pat prisidėjęs prie eksperimentų nutraukimo. Jiems buvo skirta 14 mil. sterlingų.

NERAMUMAI BAIGESI

Deu- Delhi, vasario 25 - Britų karo vadas Indijoje, gen. Sir Archinleek didesniu neramumu pasibaigimu roga pasakė per radiją kalbą, kurioje įvykusių neramumų pavadino maištu ir nusikaltimu karščiui drausmai. Jis pabrėžė, kad vyriausioji vadovybė neturi tikslo iš nusikaltėlių daryti kankinius. Kolektyvinių bausmių arba keršto aktu nebūsią, bet vadai ir pavieniai nusikaltėliai bus atiduoti karo teismui.

Kairae, vasario 25 - Šiandien buvo palaidotos pirmosios neramumų aukos. Ministras pirmininkas, perspėdamas gyventojus nuo tolimesnių neramumų, uždraudė britų kariuomenei iėti į Kairą.

Maskva, vasario 25 - Maskvos radijas įvykusių Indijoje ir Kaire neramumų komentuoja taip: "Pasaulio spauda pirma pranešimu apie sukilimą Indijoje ir nepaprastą padėti Egipte. Kolonialinės valstybės stengiasi išlaikyti seną padėtį ir nelaisvi vietinėms tautoms numesti seną, nerakenčiamą režimą."

FRANCŪZIJOS SOCIALISTAI PRIĖMĖ NAUJĄ

PARTIJOS PROGRAMA

Paryžius, vasario 25 - Visos Francūzijos socialistų partijos atstovai, susirinkę Paryžiuje, uždarytomis durimis slapta svarstė Leon Blumo pasiūlytą naują darbo programą, pasisakančią už tampresnius ryšius su komunistais. Pirmasis naujos darbo programos straipsnis aiškiai pabrėžia, kad socialistų partija yra klasių kovos partija, kad jos tikslas - kapitalistinės bendruomenės sunaikinimas, bei kolektyvinės ar komunistinės santvarkos sudarymas.

TRUMPOS ŽINIOS

Albarijos ekskaralius Segu ir jį su jais - stovyklą i Port Saide. Jie tikisi Egipte apsigyventi.

+ + +

V kar trečioji amerikiečių armija perdavė sovietų pareigūnams 1.590 sovietų piliečių, kariavusių vokiečių pusėje. Du, būdę nusizūdyti rusai, buvo nubėgę i karo belaisviams skirtą ligoninę.

+ + +

Pravedus rinkimus Belgijos provincijose, partijų mairatai parlamente pasiskirstė tokiačiai:

	1946m	1936m
Krik. socialistai	334	227
Socialistai	231	221
Komunistai	58	28
Liberalai	53	88
Kitos partijos	10	23

+ + +

Britų karinių pajėgų Persijoje vad. gen. majoras Savery pranešė, kad šiuo metu iš Persijos pasitraukia paskutiniai britų junginiai. Esą likę tik 600 vyrų.

+ + +

UNRRA pranešė, kad artimiausiais mėnesiais iš JAV bus išgabenta Europai 4 mil. to čžiovių bulvių.

+ + +

Per neramumus Indijoje jau yra 270 žmonių žuvusių ir 1.500 sužeistų.

Dienraštį leidžia ir redaguoją S. Baudas Darbuotojų Kolektyvas.

"Stars and Stripes", 46.II.21.

JAV tikrina pranciškų pabaltiečių pilietinę

Vašingtonas, vasario 20 (UP)

JAV valstybės departamentas tiria pranešimus, apie kariuomenės įsakymus išvesti pranciškus baltų tautiečius iš DP stovyklų amerikiečių valdomoje Vokietijos zonoje.

Departamento susidomėjimas yra pagrįstas faktu, kad JAV lieka nerimaujanti Rusijos prisijungimo trijų Pabaltijos valstybių - Estijos, Latvijos ir Lietuvos - ir vis dar palieka su jomis diplomatinis santykius.

Dėl to ir pranciškai rusiteikiami pabaltiečiai negali būti priverstinai siunčiami namo. Daugiau, kas gali būti padaryta, tai išskirti tuos, kurie kariavo už nacius ar kurie paaiskule dirbti jiems kaip karo belaisviai.

Valstybės departamentas prieš kuri laiką pranešė kariuomenei, kad pabaltiečiai sovietams neturi būti perduodami, išskyrus, jei jie pretenduoja į sovietų pilietybę. Departamentas dabar nori žinoti, ar šios politikos ir nusistatymo buvo Vokietijoje prisilaikoma. Tūkstančiai lietuvių, latvių ir estų amerikiečių zonoje DP stovyklose kariavo prieš Rusiją kaip antibolševikių legijonų savanoriai, rusams užėmus Pabaltijos respublikas. Šiuo metu visi tie pabaltiečiai, imtinai ir pranciškai kariai, taut ir bešališki civiliai yra maištinami kaip "neutralūs" iš kariuomenės maisto atsargų.

+ + +

Moskvoje radijo pranešimu, viename "Pravda" vedamajame Gruzijos komunistų partijos sekretorius pareiklavo Turkiją grąžinti Gruzijai Argadan, Kars ir kt. sritis.